

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quomodo non eijciat foras?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

non tamen discernit eos aliquid quod suis viribus tribuere, & de quo gloriari possint. Non enim cooperaretur nisi à Deo accepisset, non modo vt cooperari posset, sed etiam re ipsa cooperaretur, quod ideo factum, quia Deus eo modo, tempore, mensurâ, proportionem dedit gratiam, quâ congruam & efficacem fore videbat, ab hac igitur gratiâ se discerni humilime sciretur, & de cooperatione se non iactat, sed totam gratiâ tribuit, quamuis sit liberæ voluntatis consensus.

§. 3. Caluini grauior est error tolli hinc merita, & opera, quia donamur à patre.

Respondeo. Cum causa rei alienius vna profertur, non tolli causas cæteras. Si enim finem ædium dicam habitationem, ideo non inficior, materiam, architectum, operas. Nam Deus filio dedit, & donationis causa est misericordissima largitas creatoris, nec dedit tamen sine meritis redemptoris, in Christo enim nos legit. Ephes. 1. & 2. 2. Thimoth. 1. Vide & Augustinum tract. 106. in Ioan. Chrysostr. hom. 80. in Ioan. Nec sine penitentia, & conuersione dedit, quâ Dei liberalitas, & filij merita donatis applicentur.

QVÆSTIO III.

Quomodo non eijciat foras?

§. 1. Neminem ad vitam æternam admissum eijci aliquando apud omnes in confesso est. Nam beatus, securus est, & de suâ beatitudine certissimus. Tertullianus de resurrectione cap. 35. neminem ex illis perdit, qui donati sunt. Quorum deniq; capillos omnes capitis numeratos affirmans, saluos viq; reprobittit, perituro enim quæ ratio in numerum redegit? nisi quia hoc est, vt omne quod pater mihi dedit, non perdam ex eo quicquam: id est, nec capillum, sicut nec oculum, nec demem. De electis itaque sermone esse existimat.

Hoc ergo indicat inseparabilem esse voluntatis suæ cum patre consensus, vt quemadmodum pater dederit, illum ipse amatissime excipiat, & tueatur, donec in vitam æternam deducat. Itaque electio ipsa certa est.

§. 2. Quod vero inde conficere Caluinus molitur. Vnumquemque de salute suâ certum esse, id nequam sequitur. Nisi cui id pater reuelauit, datum à se cum filio. Vera sententia est scripturæ: Omne quod datum est à patre filio, venit ad filium, & nemo qui venit, eijciatur foras. At nemo sine reuelatione scire potest, se datum, se venisse: ac proinde Paulus timere iubet, vt videant qui infiti sunt, ne excidant, cum ramos naturales excisos videant.

Quocirca ab illâ superbissimâ præsumptione magna pars Caluianorum recessit, non in Belgio modo, sed in Galliâ quoque. Nam Scharpius concedit, electos non semper id certo scire. Nec villo modo credere possunt Lutherani, qui fidem debilem esse concedunt.

Si credere & affirmare non possunt peccata sibi remissa, multo minus affirmare possunt, se Christo donatos à patre. Nemo enim nisi remissis peccatis donatur.

VERSUS 38.

Quia descendi de cælo non vt faciam voluntatem meam sed voluntatem eius, qui misit me.

QVÆSTIO I.

An non descenderis, vt faceret voluntatem suam?

Adami Conzari in Euang. Tom. II.

§. 1. CVM voluntas diuina Christi non modo consensu, sed essentia quoq; sit voluntas patris, indiuidua est trium, vt substantia, ita voluntas personarum. Hanc igitur fecit, cum patris voluntatem fecit. Si de humana voluntate sermo sit, cum illa tota sit diuinæ subiecta voluntati, totaque ex ea pendet in diuina etiam voluntate perficitur: nec quicquam fecit diuinitas, quod non ex tota mente, & toto corde voluerit humanitas.

Itaque Nazianzenus Orat. 4. de Theologia interpretatur, non venisse, vt suam faceret voluntatem, à patris voluntate distinctam, seu separatam, aut aliud sententem. Cyrillus non venisse, vt humanam voluntatem exqueretur, sed diuinam, quamuis enim diuinæ concors illa fuerit, ideo tamen eam non facere dicitur, quia ab alia pendet. Hoc ipso enim quod alteri se subijcit, sua esse definit. Hanc posteriorem interpretationem probat. Nam Iudæi ita de illo loquebantur, quasi voluntatem à Deo diuersam haberet, ille vero hoc ostendit, se illos solum recipere quos Deus dedit, & non rejicere ex illis quemquam. Non dicit suam esse voluntatem, ne contemnerent, vt monet Chrysostomus, alij putant eum, non secutum suam voluntatem à molestijs naturaliter abhorrentem.

Voluntas Christi vt Dei eadem cum voluntate patris.

Humana Christi voluntas eadem est cum voluntate patris.

§. 2. Theophylactus ex eo, quod descendisse se dicit diuinitatem & humanitatem non separatas, sed in vna persona, naturarum proprietatibus manentibus ostendit. Πῶς ἔτι, inquit, Νεστόριος ἐπιπέθει ὁ λόγος, ὅτι μετὰ τὴν ἀναστάσιν ἐθεοποίηθη ὁ Χριστός; ὅδε ἀλλοίωσις τῆς φύσεως; ὅτι καὶ ἐθεοποίητο ἕρανος; ὁ δὲ κατὰ θεὸς ἐκείνός ἐστιν ἕρανος, ὁ δὲ κατὰ ἄνθρωπον δὴ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ θεὸς, ἡλὸς ἄνθρωπος, ὁ κατὰ θεὸν, ἀλλὰ εἰ ἀρεὰ ἀναδείκνυται εἰς ἕρανον, χαρμολογούμενον διὰ ἀρετῆν τῆς θεῶν. ἐπεὶ ἐν τῷ κυρίῳ ἡ κατὰ θεὸν πρόσταξις τῆς ἀναβάσεως, ὁ αὐτὸς ἐν καὶ κατέβη εἰς ἕρανον, ὡς θεὸς δηλονότι, διὰ τὸ ἐνανθρωπήσασιν σὺν κατὰ θεὸν, καὶ ἀνέβη εἰς ἕρανον, καὶ σαρκὸς δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἡν τὸ πρῶτον ὡς θεὸς. ὅδε ἀρεὰ ἡλὸς ἄνθρωπος ὁ Χριστός, θεοβείας ὑπερον ὡς ἐληγεὶ νεστόριος, ἀλλὰ θεὸς παρὰ τὴν ἐνανθρωπήσασιν ἐν ἐχθροῖς καί τοις. Vbi est N. storus hic diuus, post resurrectionem Christum Deum factum: non audis miser, cum descendisse de cælo, qui vero descendit de cælo non certe nudus homo erat, sed Deus. Nudus enim homo non descendit. Si rursus ascendit in cælum dante id ob virtutem Deo. Cum igitur ascensionem Domini descendit præserit, ipse certe de cælo descendit, vt Deus, quod homo factus sit descendens. Et ascendit in cælum cum carne, vt liquet, tanquam homo, vbi erat prius vt Deus. Non igitur nudus homo Christus erat, postea Deus factus, vt delirat Nestorius: sed Deus ante secula, homo factus vltimis temporibus. Et Athanasius contra Sabellij Gregales.

Christus Deus.

§. 3. Petulanter abusi sunt verbis illis Ariani, vt constat ex Athanasio. Orat. 4. contra Arianos: cum illa verba reci asslet, probat filium non esse contrarium patri. καὶ εἰ τοιαῦτα ἔσαν ὁ ὅς ἄρα ἐαυτὸν πατέρος, ποῖα ἐναντιότης; &c. Si talis sit erga patrem filius, qualis est inter eos repugnantia? & de comm. essent. Patris & Filij & Spiritus, contra eos qui in contumeliam Filij accipiunt illa verba, Non veni facere voluntatem meam. Si probo est filio adimplere voluntatem patris, probo quoque est Deo & patri adimplere voluntatem in se, cum Dauid de eo loquatur, voluntatem cinnurium se facit, & deprecationes eorum exaudiet. Quod si Deus adimplens voluntatem mortaliū, non confunditur pudore, Filius scilicet ob humana carnis negotia descendit, & habitum nobis conuenientem, & conditionem seruilem quam nostri causa suscepit, in probo erit, cum dicit, non veni facere voluntatem meam, hoc est, carnis mea, sed patris, hoc est, diuinam voluntatem: ne igitur in

Christus Deus.

Et virtute-